

Wintergroen, bescheiden van omvang en goed te snoeien. Dat zijn de kwaliteiten van *Ilex crenata*. Verschillende selecties zijn al vele decennia geliefd. Dankzij nieuwe, sterk op *Buxus* lijkende introducties, zit deze kleinbladige hulst weer helemaal in de lift.

Tekst en foto: Emiel van den Berg

Hulst is bij veel mensen bekend. De hulstfamilie, ofwel de Aquifoliaceae, telt circa 400 verschillende soorten en veel soorten kennen weer tal van cultivars. Bekendst is de groenblijvende *I. aquifolium*, de scherpe of groene hulst. Het stekelige blad en de felrode bessen zijn de belangrijkste kenmerken maar veel cultivars hebben in vorm en kleur afwijkend blad. *I. x meserveae* (*I. aquifolium* x *I. rugosa*) is een andere bekende wintergroene hulst. Het is een geliefde haagplant vanwege de gesloten groeiwijze, de trage groei en het donkere blad dat sterk glanzend is en een blauwachtige was heeft. Niet voor niets heten de bekendste cultivars 'Blue Angel', 'Blue Prince' en 'Blue Princess'. De laatste twee namen maken tevens duidelijk dat voor de bessen naast vrouwelijke ook mannelijke planten nodig zijn. Eveneens een bekende hulst is de bladverliezende *I. verticillata*. Deze soort produceert veruit de meeste bessen die na het vallen van het blad sterk opvallen. Tegen kerstmis verkoopt vrijwel elke bloemist stevige takken vol met glimmend rode bessen.

Een vierde bekende hulstsoort is de groenblijvende *I. crenata*, meestal Japanse en Chinese hulst genoemd. Dit is een heester met een bescheiden groei en opvallend klein blad die net als de meeste andere *Ilex prima* te gebruiken is voor vormsnoei.

HILLIERS & SONS

Van nature groeit *I. crenata* op de eilanden van Japan waar de heester te vinden is in struikvegetaties langs beken en in bossen. Meestal groeien de planten op iets vochtige grond. In Nederland ontwikkelt *I. crenata* zich tot een redelijk forse heester, soms uitgroeiend tot een klein meerstammig boompje, net als de op deze heester gelijkende en algemeen bekende *Buxus*. Ook *Buxus* kan zich, als hij de tijd krijgt, tot een klein meerstammig boompje ontwikkelen. In diverse arboreta zijn daar fraaie voor-

Ilex crenata 'Blondie'

Comeback van de kleinbladige Ilex

beelden van te zien. Over de cultivars van *I. crenata* werd vorige eeuw weinig geschreven. Toch somt de catalogus van de bekende Engelse kwekerij Hilliers & Sons uit 1971 er een negental op. Daarvan zijn de geelbladige 'Golden Gem', de compact groeiende 'Stokes' en 'Convexa' met zijn opvallend bolle blad de bekendste. De Dendroflora uit 1983 maakt melding van de vanuit de Verenigde Staten geïmporteerde nieuwkomer 'Green Lustré'. Een breed bossig groeiende cultivar met glanzend en zeer donkergroen blad. Een heldergele cultivar kwam in 2006 op de markt onder de naam 'Golden Rock'. De bladeren kleuren van goudgeel in het voorjaar naar heldergeel en groen gevlekt in de zomer. Bij de Zundertse vakbeurs GrootGroenPlus was in 2010 *I. crenata* 'Allgold' een prijswinnaar. Kenmerkend voor deze 'Allgold' is de lage en brede groeiwijze en de mindere gevoeligheid voor fel zonlicht.

NIEUW SORTIMENT

Ondanks de verschillende nieuwkomers was de genoemde cultivar 'Convexa' tot voor enkele jaren geleden de meest bekende Japanse hulst. Hilliers omschrijft deze in 1919 vanuit de Verenigde Staten geïmporteerde cultivar

als een superb low hedge. 'Convexa' is net zo eenvoudig te snoeien als *Buxus* maar de plant voelt stugger aan omdat de twijgen houtiger zijn en niet zo makkelijk buigen. Sinds een aantal jaren zijn er nieuwe selecties van *I. crenata* op de markt. Deze sterk op *Buxus* gelijkende selecties kunnen prima dienen als vervanger voor *Buxus* wat een gunstige ontwikkeling is aangezien *Buxus* de laatste jaren op veel plaatsen last heeft van schimmelziektes. De cultivar 'Dark Green' heeft met zijn donkergroene blad vrijwel hetzelfde uiterlijk als *Buxus*. Extra is de bescheiden groei, de goede winterhardheid en het feit dat de plant snoei prima verdraagt. 'Dark Green' is geschikt voor lage hagen maar met een jaarlijkse groei van 20 tot 25 cm ook voor forse snoeivormen en/of hagen.

'Blondie' valt op met de lichtgroene kleur van het jong uitlopende loof. Deze opgaand groeiende cultivar maakt jaarlijks ruim 30 cm lange groeischeuten. Samen met de wintergroene en winterharde eigenschap maakt dit de plant tot een perfecte haagplant waarmee manshoge hagen zijn te maken. Zo vormt 'Blondie' een welkome afwisseling binnen de nog altijd bescheiden keuze aan hoge wintergroene hagen.